

PORTÁL DIDTECH A JEHO VYUŽITIE PRE POTREBY SÚČASNÝCH A BUDÚCICH UČITEĽOV

BREČKA Peter, SR

Resumé

Príspevok popisuje a zdôvodňuje potrebu vytvorenia portálu DIDTECH (riešeného projektu VEGA), ktorého cieľom je ozrejmiť, ale aj pomôcť súčasným a budúcim učiteľom (študentom), vysvetliť základné pojmy, popísať technické parametre, princípy fungovania novej didaktickej techniky a poukázať na jej nasadenie do výučbového procesu, pričom bude zohľadňovať aj didaktické aspekty jej využitia.

Kľúčové slová: portál, didaktická technika, elektronické vzdelávanie, elektronický kurz

THE EXPLOITATION OF PORTAL DIDTECH AS SUPPORT FOR PRESENT AND FUTURE TEACHERS

Abstract

The article describes the need of creation of DIDTECH portal (as a part of VEGA project solution). The main aim of the portal is to help the present and future teachers (and students as well) on the area of technical parameters and function principles of the newest didactical techniques. The portal should help by the implementation of the mentioned technique to the educational process.

Key words: portal, didactical technique, e-learning, e-course

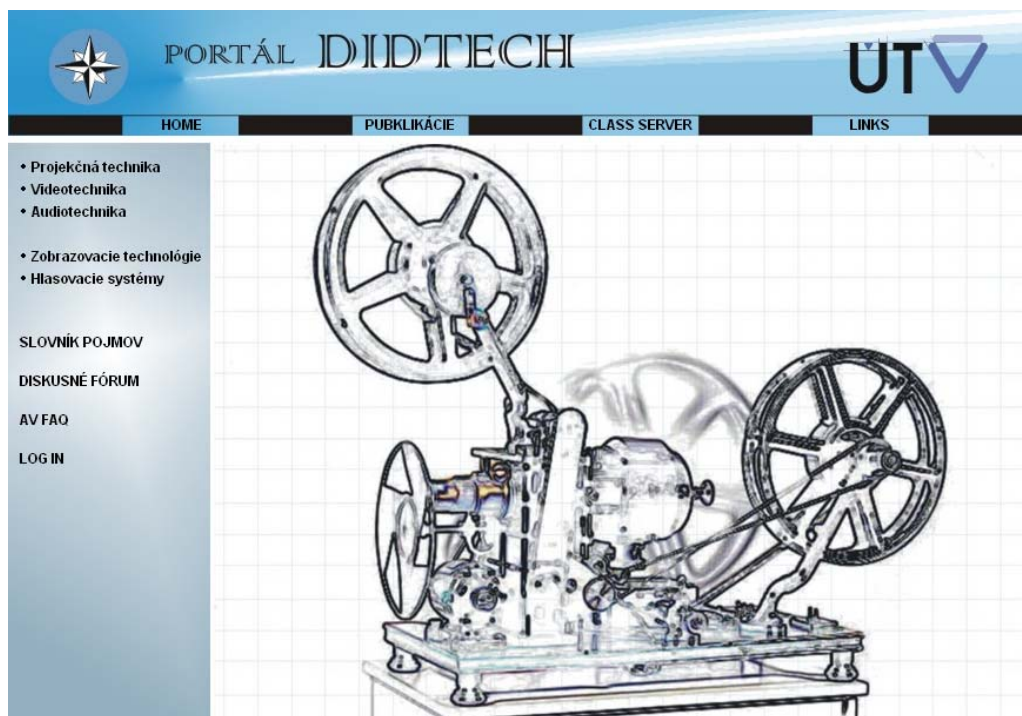
1 Úvod

Výrazný rozvoj techniky a softvérových aplikácií, ku ktorému dochádza v poslednom desaťročí v našej spoločnosti, má za následok, že pre školy a učiteľov sa vyslovene imperatívom doby stáva využívanie nových vyučovacích prostriedkov vo výchovno-vzdelávacích procesoch. Jedným z cieľov informatizácie školstva SR je aj zabezpečenie vybudovania komplexnej informačnej a komunikačnej infraštruktúry vysokých škôl, škôl a školských zariadení, výskumných pracovísk aj modernizáciu ich vnútorného vybavenia IKT a taktiež vybudovaním systému zvyšovania IKT kompetencií na všetkých úrovniach vzdelávania s dôrazom na vysokoškolské a ďalšie kontinuálne vzdelávanie učiteľov v súlade s existujúcimi medzinárodnými štandardami, vrátane jeho evaluácie. Klasická didaktická technika ako napr. epiprojektory, diaprojektory, filmové projektory je na školách nahrádzaná novými technickými prostriedkami. Fakulty pripravujúce učiteľov reagujú na túto skutočnosť inováciou obsahu didakticko-technologickej prípravy budúcich učiteľov, ktorá je súčasťou všeobecnej pedagogicko-psychologickej zložky ich študijných programov. V rámci predmetov zameraných na prácu s didaktickou technikou sú budúci učelia oboznamovaní s možnosťami využívania vyučovacích prostriedkov založených na nových audiovizuálnych prístrojoch, digitálnej technike, multimedialných počítačoch a systémoch riadenia vzdelávania v ich budúcej profesionálnej práci. V súčasnosti však nie je k dispozícii žiadna odborná literatúra, ktorá by práve modernú didaktickú techniku popisovala v spojitosti s možným nasadením do výučbového procesu. Aj na

základe uvádzaných skutočností sme sa na Ústave technológie PF UKF v Nitre rozhodli vytvoriť spomínaný portál a e-learningový materiál, ktorý by tak napomohol k úspešnej implementácii nových technológií do výučby na všetkých typoch škôl.

2 Príprava a tvorba materiálov pre portál

Konkrétna tvorba daného portálu a e-learningového materiálu našla svoju odozvu a podporu aj v projekte vedeckej grantovej agentúry MŠ SR. Ťažiskom projektu je výskum, vývoj a overenie elektronických výučbových materiálov zameraných na rozvoj didakticko-technologických kompetencií učiteľov. Tieto kompetencie sú formované a rozvíjané počas ich vysokoškolskej prípravy v rámci predmetov zameraných na prácu s didaktickou technikou a IKT. Zámerom navrhovaného projektu je podporiť nielen obsahové inovácie, ale aj formálnu stránku výučby týchto predmetov. Uskutočňovanie zámeru bude realizované prostredníctvom vývoja a tvorby učebných materiálov pre elektronické formy výučby a portálu DIDTECH, ktorý by slúžil na komunikáciu učiteľov (tútorov) so študentmi a medzi nimi navzájom, taktiež by obsahoval základné informácie k didaktickej technike so zaujímavými odkazmi na ďalšie webové stránky s odbornými publikáciami a informáciami. Dôležitým aspektom projektu je skutočnosť, že vytvorené materiály umožnia realizovať profesionálny rozvoj učiteľov v oblasti využívania nových učebných pomôcok a didaktickej techniky na základe toho, že takéto výučbové prostriedky budú aplikované aj priamo v ich odbornej príprave.



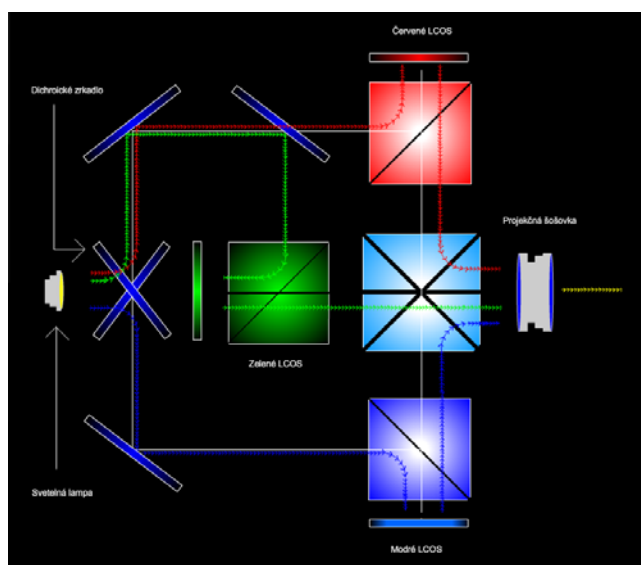
Obrázok 1 Ukážka návrhu úvodnej stránky portálu

Medzi hlavné moduly tvoreného portálu a e-kurzu budú patriť:

- *Projekčná technika*
- *Videotechnika*
- *Audiotechnika*
- *Zobrazovacie technológie*

- *Interaktívne tabule*
- *Hlasovacie systémy*

Ďalšími doplňujícími modulmi budú *Slovník pojmov* k danej problematike a *FAQ*. Pre všetkých študentov bude v rámci portálu dostupné diskusné fórum, na ktorom budú môcť problematické úlohy konzultovať aj medzi sebou navzájom. Ku kompletnému kurzu budú mať prístup len prihlásení študenti, ktorí sa budú v danom semestri zaoberať predkladanou problematikou. Uvádzaný kurz bude dostupný ako webová časť MS SharePoint portálu. Každý modul bude ukončený autotestami slúžiacimi na overenie osvojenia si problematiky preberanej v príslušnom module. Dodatkom k výučbovým modulom bude záverečný komplexný test, pri ktorom sa predpokladá, že ho študent bude zasielať tútorovi a tútor ho následne ohodnotí a výsledok oznámi študentovi. Jednotlivé moduly budú rozčlenené na dielčie kapitoly a podkapitoly obsahujúce textové a grafické časti.



Obrázok 2 Ukážka animácie princípu fungovania LCOS projektoru

Súčasťou kurzu bude samozrejme dostatok vizualizácií vytvorených v prostredí Macromedia Flash, ktoré budú slúžiť k lepšiemu pochopeniu a ozrejmeniu technických princípov jednotlivých prístrojov didaktickej techniky. Tento výučbový kurz a portál bude možné použiť jednak ako podporné výučbové materiály v rámci kontaktných foriem výučby, ako rozširujúce učebné materiály v rámci samoštúdia alebo ako študijné texty dištančného vzdelávania, resp. v rámci blended-learningu. Študenti sa takto okrem teoretického oboznámenia naučia tieto formy využívať aj prakticky.

3 Záver

Naplnenie uvedeného cieľa projektu znamená dosiahnutie nasledujúcich čiastkových cieľov riešenia:

- vytvorenie návrhu štruktúry uceleného systému jednotlivých tematických modulov korešpondujúcich s aktuálnymi požiadavkami na obsahové zameranie didakticko-technologickej prípravy budúcich učiteľov,

- vytvorenie metodiky tvorby obsahu študijného materiálu, didaktických úloh (jednotlivých častí),
- vytvorenie návrhu vhodného grafického štruktúrovania a dizajnu pripravovaných modulov.
- spracovanie obsahovej náplne jednotlivých modulov,
- technická realizácia jednotlivých modulov – naplnenie materiálu študijným obsahom, grafickými statickými a dynamickými obrazmi (animáciami), videosekvenciami,
- overenie vytvorených materiálov vo vyučovacom procese.

Okrem uvedeného bezprostredného (okamžitého) prínosu portálu, v dlhodobých intenciách prispeje aj k skvalitneniu vyučovacieho procesu na základných a stredných školách. Pri tomto tvrdení vychádzame z predpokladu, že v prípade absolventov učiteľstva, ktorí počas svojho štúdia boli vzdelávaní prostredníctvom nových foriem, je vyššia pravdepodobnosť, že sa zasadia o zavádzanie príslušných nových vyučovacích techník, pričom vyvinú aj aktivity smerom k zadováženiu modernej didaktickej techniky pre svoje pracoviská, ktorú budú uplatňovať a využívať vo svojej budúcej profesionálnej praxi.

4 Literatúra

1. BÍLEK, M. – HAŠKOVÁ, A.: Quo vadis nové technológie vo vzdelávaní?. In: Technológia vzdelávania, XV, 09/2007. s. 7 – 10. ISSN 1335-003X.
2. HAŠKOVÁ, A. - ZÁHOREC, J. - BREČKA P. : Elektronické učebné materiály zamerané na didakticko – technologickú prípravu učiteľov. In: eLearning - konferencie a súťaž eLearning. Hradec Králové : UHK, 2006. ISBN 80-7041-416-2.
3. LANČARIČ, D. - MUNK, M.: Potreba marketingu na školách. In: Aktuálne problémy v ekonómii a v podnikateľskej činnosti v kontexte Európskej únie. - Bratislava: BVŠP, 2008. - ISBN 978-80-69320-3-0. - S. 1-6.
4. MUNK, M. – KLOCOKOVÁ, D. – LANČARIČ, D – ČERVEŇANSKÁ, M.: Tvorba, správa a analýza e-kurzov. Nitra : PF UKF, 2008, s. 161. ISBN 978-80-8094-118-5.
5. PISOŇOVÁ, M.: Vplyv strategického plánovania na inovačný proces v školách. In: Sborník příspěvků ze semináře a soutěže E-learning 2003. Multimediální příloha, Gaudeamus Hradec Králové 2003, ISBN 80-7041-965-2.
6. ŠIMKOVÁ, Zuzana: Technológia vzdelávania a informačný systém školy. In Technológia vzdelávania. 2006, ISSN 1335-003X.
7. ZÁHOREC, J. - KLOCOKOVÁ, D. - MUNK, M - HAŠKOVÁ, A.: Ukážka využitia e-kurzov v prostredí LMS MS Class Server na PF UKF v Nitre, s. 265 - 269. In: DIVAI 2006. ISBN 80-8050-975-1

Lektoroval: Ing. Ildikó Pšenáková, PhD.

Kontaktná adresa:

Peter Brečka, PaedDr. PhD.
Ústav technológie vzdelávania
Pedagogická fakulta, UKF v Nitre
Drážovská 4, 949 74 Nitra, SR
tel.: 00421 37 6408 276, fax: 00421 37 6408 264
e-mail: pbrecka@ukf.sk